

AKADEEMILISE RAHVALUULE SELTSI KOGUMISKONVERENTS „PILDI SISSE MINEK”

On tavaks saanud, et igal sügisel vaatavad folkloristid tagasi suviste kogumisretkedele, et anda ülevaadet uuest materjalist. Samuti on need arupidamised mõeldud kogumistegevuse mõtestamiseks, tekkinud probleemide avamiseks ning meetodilisteks aruteludeks.

Seekordne, 24. oktoobril 2012 Eesti Kirjandusmuuseumi saalis toimunud konverents „Pildi sisse minek” pakkus võimalusi jätkata osalt ka eelmise aasta

koguja eetika ja valikute teemat. Samal ajal aga inspireeris see kogumistööd iseloomustav poeetiline metafoor välitöö tegijaid arutlema kogumistöö inimlike aspektide üle ning esitama uurijapoolseid tõlgendamisvõimalusi.

Piret Õunapuu (Eesti Rahva Muuseum) vaatles kogujate päevikuid kui ajastut peegeldavaid dokumente. Ettekanne andis ülevaate sellest, millisena nägid vanavarakorjajad Eestimaad enne Esimest maailmasõda ja millisena

paistis Eestimaa läbi vanavarakorjajate töö ERM-i kogudes. Uurijapoolseid arhiivikasutuse ja tõlgendamise võimalusi käsitles Marika Alver (Eesti Kunstiakadeemia). Intervjuusituatsioonist ja vestluspartneritega kohtumistest saadud informatsiooni, muljete ja elamuste adekvaatse vahendamise probleeme kirjeldas Moon Meier (Eesti Kirjandusmuuseum).

2012. aasta välitööd viisid uurijaid Eestimaa eri paigusse, soome-ugri hõimlaste maile ja internetti. Kristiina Tiideberg (Tallinna Ülikooli Eesti Humanitaarinstituut) esitas oma tähelepanekuid Kihnu õigeusust 2012. aasta välitööde põhjal, Rasmus Kask (Eesti Vabaõhumuuseum) valgustas metodoloogilisi probleeme Kihnu välitöödel. Eesti Rahva Muuseum käis välitöödel Avinurmes, mille tagapõhja tutvustas Vaike Reemann (ERM). Marju Kõivupuu (TLÜ EHI) võttis kokku 2012. aasta suvel Hargla kihelkonnas läbi viidud looduslike pühapaikade ja arheoloogiamälestiste inventeerimise tulemused. Lona Päll (Hiite Maja sihtasutus) ja Reeli Reinaus (Tartu Ülikool) kirjeldasid pühapaikade inventeerimise väljakutsete meetoodilisi ja teoreetilisi tasandeid. Pühapaikadega seotud välitööd hõlmavad lisaks maastikukesksele

käsitlusele ka tegevuslikke seoseid ning uue ja vanema pärimuse põimumist.

Piiritagustest ekspeditsioonidest pakkus Ergo-Hart Västrik (TÜ) kaks võimalust pildi sisse minekuks: 2012. aasta suvel Viistinäs korraldatud isuri kultuuri festivali ja nädal hiljem peetud Luutsa külapüha, mis on praegu olulisim vadjalaste etnilist eneseteadvust manifesteeriv avalik ettevõtmine.

Internetis koguja, veel enam aga uurija ees kerkivatest eetilistest probleemidest, konfliktidest ja dialoogivõimalustest rääkis Maili Pilt (TÜ) oma kogemuste põhjal „teistmoodi laste” vanemate internetifoorumis. Ühelt poolt seab uurijale piire eriti tundliku sisuga aines, teisalt eetikakeskuse soovitusel nõudmised. Mare Kalda (EKM) arutles geopeituse visuaalse enesekajastuse iseärasuste üle. Geopeituse kodulehekül, mis on uurija üks allikaid, moodustab pildilise ja tekstilise kommunikatsiooni ühtse terviku.

Konverentsi lõpus avati Eesti Põllumajandusmuuseumis näitus, mis kajastab põllumajandusreformi mälestuste kogumisaktsioonis saadud materjali.

ELL VAHTRAMÄE